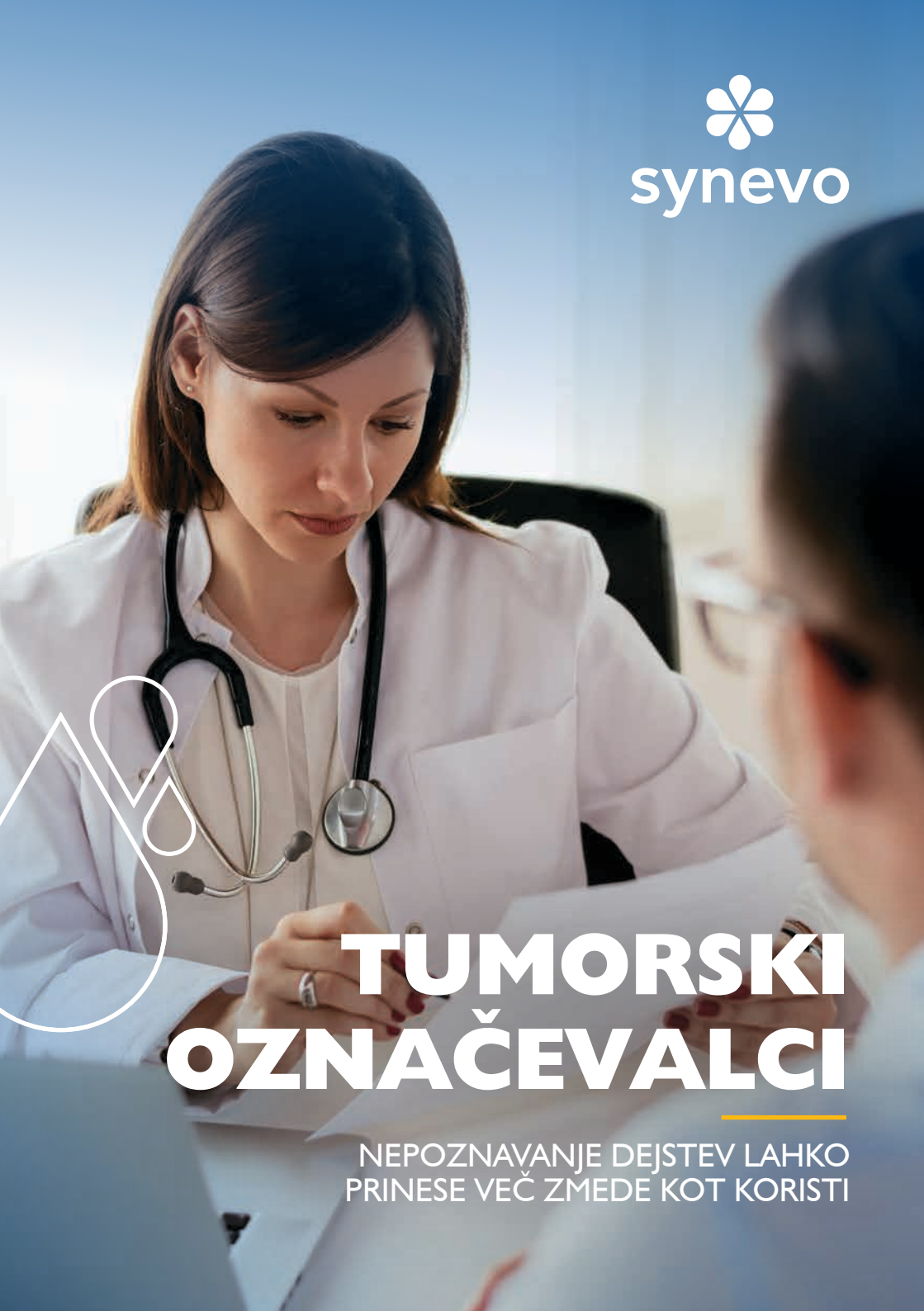

synevo

TUMORSKI OZNAČEVALCI

NEPOZNAVANJE DEJSTEV LAHKO
PRINESE VEČ ZMEDE KOT KORISTI

TUMORSKI OZNAČEVALCI

Nepoznavanje dejstev
lahko prinese več
zmede kot koristi

Že ob sami misli, da bi zboleli za rakom, nas strese do kosti. Vendar to ni več smrtonosna diagnoza, še posebej kadar se bolezen odkrije v zgodnji fazi.

ALI STE VEDELI?

Kadilci imajo povišano vrednost tumorskega označevalca CEA.

Idealen tumorski označevalec?

Da bi bilo odkritje raka čim zgodnejše, znanstveniki v telesu iščejo snovi, ki bi nam še pred pojavom kliničnih znakov podale informacijo o tem, ali je tumor zanesljivo prisoten oziroma odsoten, kakšne vrste je in na katerem organu ter koliko je velik in kako razširjen. Tak bi bil **idealni tumorski označevalec**, ki pa žal še ni bil odkrit.

Zdravljenje raka je učinkovitejše, kadar bolezen odkrijemo v zgodnji fazi!

Zaenkrat so bili odkriti **tumorski označevalci**, ki so le približno idealnemu. Največkrat so to produkti rakavih celic ali pa nastanejo pod njihovim vplivom v drugih celicah. **V zdravem organizmu niso prisotni** ali pa so prisotni v zelo nizkih koncentracijah.

Do sedaj poznani tumorski označevalci **niso dovolj specifični** za zgodnje odkrivanje raka oziroma za t. i. **presejalno testiranje** (izjema je PSA, tumorski označevalec raka prostate).

Vedno v dogovoru z zdravnikom

Preventivno in neselektivno določanje tumorskih označevalcev potencialnemu bolniku prinese več zmede kot gotovosti. Šele v **procesu diagnostike rakavih obolenj z drugimi metodami** je zdravniku vsebnost tumorskega označevalca v telesu bolnika lahko koristen podatek.

V kombinaciji z drugimi diagnostičnimi metodami pove nekaj o **naravi maligne bolezni** in o bolnikovi prognozi, od nivoja pravilno izbranega tumorskega označevalca v krvi bolnika je lahko odvisna vrsta zdravljenja. Po končanem zdravljenju pa lahko pomaga pri **zgodnjem odkrivanju ponovitve bolezni**.

Zaradi tega mora biti določanje tumorskih označevalcev **prilagojeno vsakemu posamezniku posebej** glede na tip in stopnjo tumorja ter proces zdravljenja. Vrsto tumorskega označevalca in pogostnost določanja **odredi zdravnik**, ki natančno ve, kako ukrepati in kakšno korist bo imel bolnik od te diagnostične preiskave.

Šele v procesu **diagnostike rakavih obolenj z drugimi metodami** je zdravniku vsebnost tumorskega označevalca v telesu bolnika lahko koristen podatek.

synevo

Referenčne laboratorijske vrednosti

Povišana vrednost tumorskega označevalca še ne pomeni nujno raka in njegova normalna vrednost raka ne izključuje. To pomeni, da so izvidi lahko **lažno pozitivni** ali **lažno negativni**. Pomembnejše od absolutne vrednosti označevalca v krvi je **nihanje njegove vrednosti skozi proces zdravljenja** raka in po končanem zdravljenju. Če je vrednost označevalca pri bolniku z rakom normalna ali ostane nespremenjena med potekom zdravljenja ali napredovanjem bolezni, je preverjanje tumorskih označevalcev nesmiselno.

OBIČAJNA UPORABA tumorskih označevalcev za različne vrste rakov različnih organov

VRSTE RAKAVE BOLEZNI	OSNOVNI TUMORSKI OZNAČEVALCI
bronhiji	CEA
dojke	CA 15-3
želodec	CEA, CA 19-9
pankreas	CEA, CA 19-9
prostata	PSA
jetra	AFP
ovariji	CA 125, CEA
pljuča	NSE
žolčevodi	CA 19-9
testisi	βHCG, AFP
črevesje	CEA, CA 19-9

KATERA PREISKAVA JE PRIMERNA ZAME?

Svetujemo vam, da se o ustreznosti in zaporedju preiskav pogovorite s svojim zdravnikom. V primeru, da se sami odločite za določanje vrednosti tumorskih označevalcev, imejte v mislih dejstvo, da diagnostika raka ne more in ne sme temeljiti zgolj na določanju vsebnosti tumorskega označevalca.

Poiščite svojo najbližjo lokacijo odvzemnega mesta laboratorija. Pridete lahko brez naročanja in na tešče, v dopoldanskem času. Ženske v času odvzema ne smejo imeti menstruacije. Rezultate prejmete še isti dan, tudi po elektronski pošti.

Ker vemo,
da je
ZDRAVJE
dragoceno!

SYNEVO ADRIA LAB d.o.o.

Šestova ulica 2
1000 Ljubljana
Slovenija
Tel. +386 1 436 00 23

- ✓ **Ljubljana**, Šestova 2 > 01/ 436 67 71
- ✓ **Maribor**, Železnikova 4 > 031 778 444
- ✓ **Celje**, Vodnikova 3 > 03/ 492 31 10
- ✓ **Celje – Spec. klin. Dvorec Lanovž**,
Čopova ulica 20 > 03/ 290 90 08
- ✓ **Koper**, Obrtniška 30 > 059 375 450

www.synevo.si | laboratorij@adrialab.si

© 2025 SYNEVO ADRIA LAB d.o.o. Vse pravice pridržane. Brez pisnega dovoljenja podjetja SYNEVO ADRIA LAB d.o.o. je prepovedano reproduciranje, distribuiranje, predelava ali druga uporaba v kakršnem koli obsegu ali postopku. Za morebitne napake ne odgovarjamo. Pridružujemo si pravico do sprememb. Zaradi tiska lahko pride do barvnih odstopanj.

11/2025